

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

Силабус навчальної дисципліни
«Основи трансплантології»

Обсяг	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин (3 кредити)
Семестр, рік навчання	XI-XII семестри, 6 рік навчання
Дні, час, місце	згідно до розкладу
Викладач (-і)	викладачі кафедри урології та нефрології
Контактний телефон	(048) 705-91-46
E-mail	prof.kostev@gmail.com
Робоче місце	Приміщення кафедри урології та нефрології
Консультації	Очні консультації: четвер 14:00-15:00

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація можлива під час проведення консультацій за очним принципом (offline / Facetoface), або дистанційно (online) за допомогою Teams (за попередньою домовленістю). Комунікація може бути здійснена також з використанням E-mail. При цьому необхідно вказувати своє прізвище, ім'я, курс, факультет та назву курсу в темі листа. Вирішення «робочих питань» можливо за вказаним номером телефону.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом дисципліни «Основи трансплантології» є: набуття студентами компетентностей згідно до загальних і фахових компетентностей освітньо-професійної програми: володіння навичками опитування, визначення принципів та характеру лікування і профілактики розвитку ускладнень захворювань внутрішніх органів, визначення тактики надання екстреної медичної допомоги, визначення тактики ведення хворого при коморбідній патології, ведення медичної документації, здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, розуміння предметної області та професійної діяльності, здатність до адаптації та дії в новій ситуації, прийняття обґрунтованого рішення, здатність працювати в команді, діяти соціально відповідально та свідомо.

Пререквізити курсу: дисципліна є вибірковою і передбачає попереднє засвоєння кредитів з нормальна анатомія, нормальна фізіологія, патологічна фізіологія, біофізика, біохімія, клінічна біохімія, мікробіологія, вірусологія та

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

імунологія, інфекційні хвороби, фармакологія, внутрішня медицина, нефрологія, урологія, реаніматологія, принципи доказової медицини.

Постреквізити курсу: закладає основи вивчення студентами урології, сімейної медицини та медицини невідкладних станів, інфекційних хвороб, клінічної імунології, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з нефрології в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності.

Метою курсу за вибором «Основи трансплантології» є засвоєння базових теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, клінічних проявів недостатності функції життєво важливих органів: нирок, печінки, підшлункової залози, кишечника, серця, легень, що потребують трансплантації; методів компенсації функції нирок; методів діагностики декомпенсації функції внутрішніх органів; етапів оперативного лікування – видалення донорського органу, ураженого органу, техніки імплантації, анестезіологічного супроводу, консервативного та медикаментозного етапів підтримки реципієнта, а при необхідності – донора, профілактики ускладнень та реабілітації хворих у межах, відповідних підготовці лікаря з урахуванням особливості його спеціальності.

Завдання дисципліни:

- Визначати нові наукові напрямки, теоретичні та практичні проблеми в галузі трансплантології.
- Засвоїти анатомо-фізіологічні особливості серцево-судинної, дихальної, травної та сечовидільної систем.
- Визначати, інтерпретувати, диференціювати та трактувати симптоми та синдроми в недостатності органів та систем.
- Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори ризику та складати план комплексної діагностики пацієнта із термінальними стадіями захворювань.
- Визначати методи діагностики, алгоритми консервативного лікування при недостатності органів і систем.
- Знати механізми та принципи роботи гемодіалізу, плазмаферезу, штучного кровообігу.
- Визначати тактику післяопераційного лікування та хірургічної реабілітації хворих з донорів та реципієнтів після проведення хірургічних втручань.
- Проводити опитування та фізикальне обстеження хворих із недостатністю органів та систем.
- Трактувати етіологію, патогенез та класифікацію, клінічну картину при недостатності серцево-судинної, травної, сечовидільної та дихальної систем.
- Інтерпретувати результати об'єктивного і лабораторного та інструментального дослідження пацієнтів.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

- трактувати основні принципи відбору пацієнтів до трансплантації.
- обґрунтувати покази та протипокази до виконання трансплантації органів.
- Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

Очікувані результати:

- Визначати найбільш поширені клінічні симптоми та синдроми в клініці хвороб внутрішніх органів у стадії декомпенсації, коли показана трансплантація органів і тканин.
- Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в трансплантології.
- Трактувати загальні принципи лікування, реабілітації і профілактики найбільш поширених хірургічних захворювань, які потребують пересадки органів і тканин.
- Здійснювати прогноз життя та працездатності при найбільш поширених хірургічних втручаннях з пересадки органів і тканин.
- Визначати основні етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених захворювань, які потребують пересадки органів і тканин.
- Класифікувати і аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених хірургічних захворювань, які потребують пересадки органів і тканин.
- Скласти план обстеження та аналізувати дані лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених хірургічних захворювань, які потребують пересадки органів і тканин.
- Демонструвати вміння виконувати необхідні медичні маніпуляції.
- Проводити первинну і вторинну профілактику найбільш поширених хірургічних захворювань, які потребують пересадки органів і тканин.
- Надавати невідкладну медичну допомогу при найбільш поширених хірургічних захворюваннях, які потребують пересадки органів і тканин.
- Проводити диференційну діагностику, обґрунтовувати і формулювати попередній діагноз при найбільш поширених хірургічних захворюваннях.
- Визначати тактику ведення (принципи оперативних втручань та консервативного лікування, реабілітаційні заходи) при найбільш поширених хірургічних захворюваннях та їх ускладненнях, які потребують пересадки органів і тканин.
- Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

поширених хірургічних захворювань, які потребують пересадки органів і тканин.

- Демонструвати вміння ведення медичної документації в трансплантології.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних (30 год.), організації самостійної роботи студентів 60 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: словесні (бесіда); наочні (мультимедійні презентації, схеми, таблиці, рентгенограми, операційна); практичні заняття; метод «стандартизований пацієнт», робота з підручником (самостійна робота студентів), виконання індивідуальних самостійних завдань. Передбачається проведення групових консультацій (3 год. на тиждень згідно з розкладом консультацій).

Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1:

Тема 1. Історія трансплантології в Україні та світі. Етичні, соціально-правові та релігійні аспекти трансплантації та донорства. Організація трансплантологічної допомоги населенню в Україні. Діагностика смерті мозку, принципи кондиціонування донора.

Тема 2. Живе донорство в сучасній трансплантології. Трансплантаційна імунологія. Імунобіологія та клініка відторгнення трансплантату. Принципи імуносупресивної терапії.

Тема 3. Хірургічні особливості вилучення органів у посмертного донора. Хірургічні особливості вилучення органу чи частини органу у живого донора.

Тема 4. Хірургічні принципи трансплантації органів та складних тканинних комплексів. Аутотрансплантація органів та інших анатомічних матеріалів.

Тема 5. Ксенотрансплантація в сучасній медицині. Біоімпланти в хірургії.

Тема 6. Трансплантація нирки як метод замісної ниркової терапії. Хірургічні аспекти трансплантації нирки.

Тема 7. Методи замісного ниркового лікування.

Тема 8. Трансплантація печінки. Трансплантація долі печінки від живого донора.

Тема 9. Трансплантація підшлункової залози. Трансплантація ostrivciv Лангерганса.

Тема 10. Трансплантація серця. Трансплантація судин і клапанів серця.

Тема 11. Трансплантація легенів. Трансплантація кардіо-пульмонального комплексу.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

Тема 12. Трансплантація складних тканинних комплексів
Трансплантація судин і клапанів серця. Біопротези в медицині.

Тема 13. Біопротези в медицині.

Тема 14. Основні принципи клітинної трансплантації. Перспективи розвитку трансплантології.

Тема 15. **Залікове заняття: перевірка практичної та теоретичної підготовки.**

Рекомендована література

Основна література

1. Лісовий В. М. Актуальні питання трансплантації нирки: навч.-посібник для лікарів-інтернів. / Лісовий В. М., Андон'єва Н. М. – Харків: ХНМУ, 2013 – 184
2. Лесовой В. Н. Основные синдромы болезней почек: учебное пособие для студентов V – VI курсов и врачей-интернов. / Лесовой В. Н., Андоньева Н. М. – Харьков: ХНМУ, 2012, - 204 с.
3. Пасечніков С. П. Урологія: підручник для студ. вищих мед навч. закладів / С. П. Пасечніков, С. О. Возіанов, В. М. Лісовий та ін.; за ред. С. П. Пасечнікова. – Вінниця: Нова Книга, 2015. – Вид. 2-ге, випр.. і допов. – 432 с.: іл.
4. Пиріг Л. А. Нефрологія : національний підручник / Л. А. Пиріг, Д. Д. Іванов, О. І. Таран [та ін.]; за ред. : Л. А. Пирога, Д. Д. Іванова ; Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика. – Донецьк : Заславський О. Ю., 2014. – 315 с. : іл., табл.
5. Шумаков В. И. Трансплантология: руководство / В. И. Шумаков и др. – М., - 1995. Bennett.- Elsevier.-2018-P.720- ISBN: 9780702073281

б) додаткова:

1. Пасечніков С.П., Зайцев В.І. Сучасні проблеми урології у практиці сімейного лікаря: довідник лікаря. Київ: ТОВ «Бібліотека «Здоров'я України», 2015. 126 с.
2. Наказ МОЗ України від 11.02.2016 р. № 89. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої) та третинної (високо спеціалізованої) медичної допомоги. Лікування пацієнтів з хронічною хворобою нирок V стадії: діагностика стану та корекція порушень фосфорно- кальцієвого обміну.
3. Внутрішня медицина: poradnik лікарю загальної практики: навчальний посібник. А.С. Свінцицький, О.О. Абрагамович, П. М. Боднар та ін. К.: ВСП «Медицина»; 2014. 1272 с.
4. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії: довідник-посібник. За ред. Ю. М. Мостового. Вінниця. 16-те вид., доп. і перероб. К.: Центр державного земельного кадастру; 2014. 679 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

5. Таран О. І. Кардіоваскулярні ускладнення (захворювання) при хронічній нирковій недостатності. Частина І. Новости медицины и фармации в Украине. 2016. № 1 (561). С. 28–29.

6. Уніфікований клінічний протокол вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при лікуванні пацієнтів з хронічною хворобою нирок V стадії інтермітуючого гемодіалізу. 2016.

Інформаційні ресурси

1. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
2. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov> – сайт Національного центру біотехнологічної інформації США.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання самостійної роботи студентів (СРС). Самостійна робота студентів, яка входить до тем практичних занять, оцінюється під час поточного контролю засвоєння тем розділів на відповідному аудиторному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряються під час диференційованого заліку.

Кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента (СРС) залежить від її обсягу і значимості, але не більше 10-12 балів. Ці бали додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність, але загальна сума при цьому не повинна перевищувати 120 балів.

Оцінювання індивідуальних завдань студента. З метою підвищення середньої арифметичної всіх оцінок, одержаних студентом при вивченні дисципліни, оцінка за індивідуальні завдання нараховується студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту. Оцінка додається до поточної успішності.

Поточна успішність. Оцінювання успішності вивчення кожної теми з дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Використовуються такі методи контролю результатів навчання студентів: усне опитування з теми заняття; тестування; розв'язання ситуаційних задач; проведення клінічних обстежень хворих у відділенні, трактування та оцінки їх результатів, обґрунтування діагнозу, визначення показань до оперативних втручань, аналізу й оцінки результатів інструментальних і лабораторних досліджень; контроль практичних навичок надання першої медичної допомоги тощо.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

Наприкінці вивчення дисципліни поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою, округлене до сотих (наприклад: 4,46).

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни. Формою підсумкового контролю знань є диференційований залік, який здійснюється на останньому занятті. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі види робіт, що передбачені навчальною програмою, не мають академічної заборгованості та при вивченні дисципліни набрали за поточну навчальну діяльність середню кількість балів, не меншу за мінімальну — **3,00**.

Форма проведення диференційованого заліку стандартизована і включає усне опитування студентів, яке проводить завідувач кафедри, професор або завуч кафедри. Засобами визначення засвоєння матеріалу (по одному запитанню з трьох розділів) є: оцінка теоретичної і практичної підготовки студента за 4-бальною (традиційною) шкалою.

Оцінювання дисципліни. Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) – 200. При оцінюванні в цілому за поточну навчальну діяльність студентам нараховується максимум 120 балів (60%) за поточну успішність та за результатами модульного підсумкового контролю (диференційованого заліку) – 80 максимум балів (40%), тобто максимум 200 балів в цілому за предмет.

При засвоєнні кожної теми модуля за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-х бальною традиційною шкалою. Після отримання оцінок за всі теми модуля розраховується середня оцінка, яка потім за допомогою спеціальної шкали перераховується в рейтингові бали за поточну успішність.

Максимальна кількість балів підсумкового модульного контролю дорівнює 80.

Підсумковий модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.

Оцінка з дисципліни виставляється як середня з кількості балів, отриманих за всі модулі, на які структурована навчальна дисципліна.

Заохочувальні бали за рішенням кафедри можуть додаватися до кількості балів з дисципліни студентам, які мають наукові публікації, зайняли призові місця за участь у олімпіаді з дисципліни серед ВНЗ України та свого ВНМЗ, активним гуртківцям та інше.

Оцінка ECTS, конвертується в 4-ри бальну шкалу таким чином:

Оцінка ECTS	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
A	“5”

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

B, C	“4”
D, E	“3”
FX, F	“2”

Оцінка **«відмінно»** виставляється у випадку, коли студент знає теми, що вивчаються в повному обсязі; дає вичерпні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує ситуаційні задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності.

Оцінка **«добре»** виставляється за умови, коли студент знає всі теми і добре розуміє їх; відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує ситуаційні задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка **«задовільно»** ставиться студентові на основі його знань всього об'єму теми з предмету на задовільному рівні розуміння його. Студент спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; вирішує ситуаційні задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; неспроможний самостійно систематично дати відповідь, але на прості поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється у випадках, коли знання і вміння студента не відповідають вимогам «задовільної» оцінки. Студент не в змозі відповісти на спрощені завдання навіть за допомогою навідних питань та неспроможний вирішувати ситуаційні задачі.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна й індивідуальна робота студентів передбачає самостійне опрацювання навчального матеріалу, винесеного на СРС, і здійснюється у таких формах: вивчення навчальної, спеціалізованої літератури, директивних документів, написання рефератів з тем пропущених занять тощо.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Лекції відпрацьовуються шляхом написання рефератів з теми заняття. Практичні заняття відпрацьовуються згідно з розкладом консультацій.

Студенти не мають право на перескладання оцінки останнього заняття (диференційованого заліку) та поточних задовільних і незадовільних оцінок з метою підвищення середньої арифметичної всіх поточних оцінок.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра урології та нефрології

Студенти мають право впродовж семестру на перескладання поточних незадовільних оцінок тільки з метою досягнення середнього поточного балу 3,00.

Політика щодо академічної доброчесності: неприпустимі списування, студент повинен вільно володіти матеріалом.

Політика щодо відвідування занять та запізнь: студент не повинен пропускати лекційні та практичні заняття, про відсутність з поважних причин треба заздалегідь інформувати викладача, запізнення не бажані.

Мобільні пристрої: недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом або іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача).

Поведінка в аудиторії: творча, ділова, доброзичлива атмосфера.